

Rekordowy przelew dla Polski z kredytu KP0

23 grudnia 2024

Przed świętami Bożego Narodzenia do Polski wpłynął największy jak dotąd przelew unijnych pieniędzy – nieco ponad 40 mld zł z Krajowego Planu Odbudowy. Zgodnie z celami UE ponad 44 proc. tych środków zostanie przeznaczona na transformację energetyczną, w tym m.in. termomodernizację domów i mieszkań czy wymianę źródeł ciepła. Od początku tego roku na ten cel trafiło 3,75 mld zł z KP0, które sfinansowały program Czyste Powietrze.

„Transformacja energetyczna to jeden z naszych priorytetów. Blisko 60 mld euro z Krajowego Planu Odbudowy i 76 mld euro z polityki spójności to są kwoty, które będą dostępne dla Polski, dla przedsiębiorców, jak również dla mieszkańców dotkniętych problemem mieszkaniowym” – mówi agencji Newseria dr Konrad Wojnarowski, podsekretarz stanu w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej.

W połowie września br. Polska złożyła do Komisji Europejskiej drugi i trzeci wniosek o płatność z KP0. Zgodnie z zapowiedziami minister funduszy i polityki regionalnej Katarzyny Pełczyńskiej-Nałęcz środki z obu wniosków – 9,4 mld euro, czyli nieco ponad 40 mld zł – wpłynęły 17 grudnia br. To największy przelew unijnych pieniędzy, jaki kiedykolwiek jednorazowo trafił do Polski. Środki z otrzymanej właśnie transzy zostaną w dużej mierze przeznaczone na transformację energetyczną, w tym m.in. inwestycje w polskie farmy wiatrowe na Bałtyku oraz modernizację sieci energetycznych.

Jeszcze przed końcem tego roku Polska planuje też skierować do KE czwarty i piąty wniosek o płatność z KP0. Łącznie w ramach Krajowego Planu Odbudowy otrzyma 59,8 mld euro, czyli blisko 270 mld zł (z czego 108,6 mld zł w postaci dotacji i 148,5 mld

zł w formie preferencyjnych pożyczek). Zgodnie z celami UE na transformację energetyczną ma zostać przeznaczona znacząca część tego budżetu. Według zapowiedzi resortu klimatu i środowiska będzie to ponad 100 mld zł. Oprócz finansowania nowych, krajowych źródeł OZE, modernizacji sieci elektroenergetycznych czy magazynów energii część pieniędzy zostanie też skierowana na termomodernizację i podnoszenie efektywności energetycznej domów i mieszkań. „To jest na dziś 150 mln euro, ale przy kolejnej rewizji będziemy chcieli wzmacniać ten komponent i pokazywać, że budownictwo mieszkaniowe to nie tylko problem Polski, ale też wyzwanie strategiczne całej Unii Europejskiej” – mówi dr Konrad Wojnarowski.

Raport „Luka czynszowa w Polsce w latach 2010–2022”, przygotowany przez Politykę Insight i PFR Nieruchomości, wskazuje, że w Polsce ok. 35 proc. gospodarstw domowych znajduje się w luce czynszowej, co oznacza, że ich dochody są zbyt niskie, by kupić własne mieszkanie lub je wynająć na zasadach rynkowych, i za wysokie, by liczyć na mieszkanie od państwa czy gminy. Z kolei raport „Barometr zdrowych domów” pokazuje, że w Polsce ok. 70 proc. budynków wciąż jest nieefektywnych energetycznie, z czego ok. 15 proc. ma najgorszy standard, a ok. 1,5 mln gospodarstw domowych jest dotkniętych ubóstwem energetycznym. Ekspertki podkreślają, że w tym kontekście kompleksowa termomodernizacja jest konieczna nie tylko ze względów środowiskowych, ale również społecznych i gospodarczych.

Problemem jest jednak fakt, że czas na wydatkowanie środków z KPO upływa już w 2026 roku. Rząd chce jednak negocjować z Komisją Europejską wydłużenie tego terminu. „Nasza prezydencja w Radzie Unii Europejskiej to jest moment, kiedy będziemy rozmawiać nie tylko o przyszłej polityce spójności, czyli okresie 2027–2034, ale też o kwestiach technicznych związanych z Krajowym Planem Odbudowy. Część dotacyjną będziemy musieli wykorzystać do połowy 2026 roku, ale dziś wiemy już, że część

pożyczkowa będzie mogła być wydatkowana dłużej. Przed nami dobre rozmowy i będziemy robili wszystko, żeby beneficjenci mogli skorzystać ze wszystkich środków europejskich” – zapowiada wiceminister funduszy i polityki regionalnej.

Pomimo dwuletniego opóźnienia w uruchamianiu środków z KPO w 2024 roku inwestycje z tego programu znacząco przyspieszyły. Do 17 grudnia br. uruchomiono nabory na ponad 93,4 proc. dostępnych funduszy (93,9 proc. w części grantowej i 93 proc. w pożyczkowej). Dotyczą one 50 inwestycji. Zawarto ponad 630 tys. umów na ponad 41,8 mld zł, co stanowi 15,9 proc. środków z KPO. Od początku tego roku największe wypłaty z programu zostały przeznaczone m.in. właśnie na remonty oraz ocieplanie, oraz nowe źródła ciepła domów i mieszkań (program Czyste Powietrze) – blisko 3,75 mld zł. „Trzeba też wziąć pod uwagę inne instrumenty, jak chociażby Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, będący odpowiedzią na wyzwania i koszty, które muszą być poniesione przez państwo. Zainwestowanie tych środków w najbliższych latach spowoduje, że będziemy nie tylko bezpieczni i odporni energetycznie, ale przede wszystkim gospodarstwa domowe będą mogły w kolejnych latach płacić niższe rachunki za prąd” – mówi dr Konrad Wojnarowski. „Nie zakładamy scenariusza, żeby to obywatele bezpośrednio ponosili koszty transformacji, będziemy robić wszystko, żeby pokazać, jak ważny w Polsce, ale też w całej Europie Środkowo-Wschodniej jest problem energetyczny, gdzie przez agresję rosyjską na Ukrainę musieliśmy się mierzyć z wieloma wyzwaniami. I w najbliższych latach będziemy chcieli inwestować w bezpieczeństwo energetyczne jak najwięcej środków nie tylko krajowych, ale również europejskich”.

Źródło: [Newseria.pl](https://www.newseria.pl)